

**АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ  
проекту наказу Міністерства фінансів України  
«Про внесення змін до Тарифів на роботи, пов’язані з проведенням  
експертизи дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння і  
навчанням за напрямами підготовки експертів-гемологів»**

**I. Визначення проблеми**

Державний гемологічний центр України (далі – ДГЦУ) створено на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 07.09.1993 № 713 та є бюджетною установою.

Відповідно до Положення про ДГЦУ установа:

здійснює експертну оцінку дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння, зарахованого до Державного фонду дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння України (далі – Держфонд);

проводить незалежну експертизу та контроль за якістю сировини і виробів з дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння, а також виробів з ними;

надає методологічну допомогу геологорозвідувальним, видобувним і переробним підприємствам для підвищення якості робіт та методичному їх забезпечені, проводить гемологічні дослідження сировини, а також виконує інші роботи за розпорядженнями уповноважених органів, пов’язані з незалежною експертизою дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння;

здійснює оцінку вартості природного каміння;

проводить підготовку, а також акредитацію експертів-гемологів дорогоцінного, напівдорогоцінного та декоративного каміння для підприємств, установ і організацій України.

ДГЦУ визначено як національний орган імпорту-експорту алмазів, що діє відповідно до Сертифікаційної схеми Кімберлійського процесу, країною-учасницею якого є Україна, а також є повноправним членом CIBJO (Всесвітньої конфедерації ювелірів) і має гемологічну лабораторію, яка офіційно зареєстрована CIBJO.

ДГЦУ надає послуги з проведення експертизи дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння і підготовки експертів-гемологів за тарифами, затвердженими наказом Мінфіну від 24.06.2015 № 593 (далі – діючі Тарифи).

На сьогодні вартість послуг, закладена у діючих Тарифах, є нижчою за фактичні витрати ДГЦУ на їх виконання, що може привести до збиткової діяльності установи.

Причиною втрати актуальності діючих Тарифів є зміна чинників, на які у 2021 році спиралося їх економічне обґрунтування, а саме відбулось:

збільшення розміру мінімальної погодинної заробітної плати (вартість 1-ї нормо-години виконавців робіт зросла на 33 %);

підвищення тарифів на комунальні послуги (вартість теплопостачання зросла на 211 %, холодне водопостачання на – 46 %, електроенергії на – 191 %, вартість експлуатаційних послуг – на 33 %);

зростання вартості імпортних витратних матеріалів (хімічні реактиви) на 7–15 % та відсутність їх вітчизняного аналогу;

виділення нового напряму діяльності ДГЦУ – «Виконання міждержавних вимог у сфері торгівлі алмазами» за бюджетною програмою 3501100 «Наукове і науково-методичне забезпечення у сфері виробництва і використання дорогоцінного і напівдорогоцінного каміння та забезпечення виробничих та соціально-культурних потреб у дорогоцінних металах і дорогоцінному камінні».

Надання ДГЦУ послуг за тарифами, нижчими за фактичні витрати на їх надання, приводить до зниження ефективності та якості надання послуг, унеможливлює своєчасне оновлення матеріально-технічної бази шляхом закупівлі нових сучасних дослідницьких приладів та обладнання, що негативно впливає на виконання установовою покладених на неї законодавством завдань.

У зв'язку з цим діючі Тарифи потребують перегляду та актуалізації.

#### Основні групи, на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	так	—
Держава	так	—
Суб'єкти господарювання, у тому числі суб'єкти малого підприємництва	так	—
	так	—

Нормативне вирішення проблеми опосередковано буде стосуватись усіх наведених у таблиці груп замовників послуг ДГЦУ – громадян, органів державної влади, суб'єктів господарювання.

Для довідок: обсяг експертних послуг для органів виконавчої влади, установ, організацій, які утримуються за рахунок коштів державного бюджету (переважно правоохоронних органів), наданих ДГЦУ у 2023 році, у відсотковому відношенні становить 1,0 % від загальної кількості замовників таких послуг, у 2022 році – 1,1 %, у 2021 році – 1,8 %.

Також варто зазначити, що ДГЦУ надає послуги з гемологічної експертизи поряд з іншими учасниками ринку надання таких послуг. Тобто суб'єкти господарювання та інші особи можуть звертатись як до ДГЦУ, так і до інших організацій та підприємств, діяльність яких передбачає здійснення гемологічної експертизи каміння та видачу відповідних висновків за її результатами. Виключення становить лише експертиза каміння Держфонду, замовником якої є Держховище.

Слід зазначити, що ціни на аналогічні експертні послуги, які надаються іншими профільними організаціями, такими як, наприклад,

ТОВ «ІНКОНСАЛТІНГ», є суттєво вищими ніж у діючих Тарифах. Вартість аналогічних послуг у провідних закордонних гемологічних лабораторіях, таких як лабораторія HRD Гемологічного інституту Бельгії, лабораторія Гемологічного інституту Америки, також значно вища ніж у діючих Тарифах ДГЦУ.

Проблема не може бути розв'язана за допомогою ринкових механізмів, а також чинних регуляторних актів, оскільки постановою Кабінету Міністрів України від 07.09.1993 № 713 право встановлювати тарифи і розцінки на роботи, пов'язані з проведенням експертизи та контролю якості дорогоцінного (напівдорогоцінного) каміння, надано Мінфіну, до сфери управління якого належить ДГЦУ.

Розв'язати проблему пропонуємо шляхом унесення змін до діючих Тарифів, а саме до вартості платних послуг, що надаються ДГЦУ, при цьому перелік цих послуг залишається без змін.

## **II. Цілі державного регулювання**

*Відшкодування собівартості наданих установовою послуг, а також збільшення надходжень коштів до державного бюджету.*

Проектом акта запропоновано актуалізувати діючі Тарифи до рівня економічно обґрунтованих витрат, що є необхідним для забезпечення належного функціонування установи та надання нею якісних послуг з гемологічної експертизи та навчання шляхом унесення змін до вартості робіт за одиницю, при цьому перелік цих робіт залишається без змін.

Розрахунок нових тарифів здійснено з урахуванням фактичних надходжень за надані установовою послуги за 2023 рік. Оновлені тарифи в середньому є на 36 % вищими за діючі.

Запропоноване регулювання має на меті відшкодування собівартості наданих установовою послуг, а також збільшення надходжень коштів до державного бюджету за рахунок збільшення обсягу сплати ПДВ орієнтовно на 36 %, або на 164,30 тис. грн на рік.

Примітка. Розрахунок здійснено на підставі Методики визначення вартості надання платних послуг та виконання робіт ДГЦУ, затвердженої наказом ДГЦУ від 17.05.2021 № 41/21 відповідно до рекомендацій Державної аудиторської служби України (із змінами), з урахуванням такого:

розрахунок прямих витрат на оплату праці основних виконавців (експертів) здійснювався на базі погодинної мінімальної заробітної плати, розмір якої станом на 01.04.2024 згідно із Законом України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» становить 48,00 грн/год, помноженої на коефіцієнт тарифного розряду працівника відповідної кваліфікації. Вартість 1-ї нормо-години виконавців робіт у 2024 році зросла на 33 % проти 2021 року;

до складу загальновиробничих витрат, розподілених на фонд оплати праці основних виконавців гемологічної експертизи та послуг з навчання, також було включено витрати на виконання нового напряму діяльності ДГЦУ, а саме: «Виконання міждержавних вимог у сфері торгівлі алмазами», що вплинуло на збільшення у 2024 році витрат на управління установи і забезпечення її функціонування. У зв'язку з цим відсоток розподілу загальновиробничих витрат становить 78,4 % проти 70 % у 2021 році.

### **ІІІ. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей**

#### **1. Визначення альтернативних способів**

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Тарифи без змін	Залишення нормативно-правової бази без змін.
Внесення змін до діючих Тарифів	Прийняття наказу Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Тарифів на роботи, пов'язані з проведенням експертизи дорогоцінного та напівдорогоцінного каміння і навчанням за напрямами підготовки експертів-гемологів».

#### **2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей**

##### *Оцінка впливу на сферу інтересів держави*

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Тарифи без змін	Відсутні	Проблема продовжує існувати
Внесення змін до діючих Тарифів	Збільшення надходжень до державного бюджету від сплати ПДВ на 36 %, або на 164,30 тис. грн (за рік видатки на сплату ПДВ становитимуть 620,76 тис. грн)	Додаткові витрати відсутні

##### *Оцінка впливу на сферу інтересів громадян*

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Тарифи без змін	Економія власних коштів при замовленні послуг в ДГЦУ	Витрати на отримання послуг залишаються на рівні 2021 року. Додаткові витрати відсутні
Внесення змін до діючих Тарифів	Отримання якісних послуг за рахунок оновлення матеріальної бази (сучасні пристрої, обладнання, витратні матеріали) та застосування провідних наукових розробок ДГЦУ при наданні послуг. При оновлених тарифах вартість послуг з експертизи та навчання на курсах ДГЦУ для громадян залишається економічно привабливою у порівнянні з вартістю аналогічних послуг, які надаються іншими експертними організаціями	Витрати на отримання послуг у середньому зростуть на 36 %*

\* Водночас важливо зауважити, що ДГЦУ надає послуги з гемологічної експертизи поряд з іншими учасниками ринку надання таких послуг. Замовлення громадянами експертіз та послуг з навчання на курсах ДГЦУ відбувається на добровільніх засадах відповідно до їх власних потреб. Обов'язковість отримання цих послуг виключно в ДГЦУ законодавством не встановлено.

*Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання*

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	3	23	216	235	477
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0,63	4,82	45,28	49,27	100

*(розраховано на підставі звернень суб'єктів господарювання до ДГЦУ у 2023 році)*

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Тарифи без змін	Економія власних коштів при замовленні послуг в ДГЦУ	Залишаються на рівні 2021 року. Додаткові витрати відсутні
Внесення змін до діючих Тарифів	Отримання якісних послуг за рахунок оновлення матеріальної бази (сучасні прилади, обладнання, витратні матеріали) та застосування провідних наукових розробок ДГЦУ при наданні послуг. При оновлених тарифах вартість послуг з експертизи та навчання на курсах ДГЦУ для суб'єктів господарювання залишається економічно привабливою у порівнянні з вартістю аналогічних послуг, які надаються іншими експертними організаціями	Витрати суб'єкта господарювання у середньому зростуть на 36 %*

\* Водночас важливо зауважити, що ДГЦУ надає послуги з гемологічної експертизи поряд з іншими учасниками ринку надання таких послуг. Замовлення суб'єктами господарювання експертиз та послуг з навчання на курсах ДГЦУ відбувається на добровільних засадах відповідно до їх власних потреб. Обов'язковість отримання цих послуг виключно в ДГЦУ законодавством не встановлено.

Запропонований регуляторний акт не матиме впливу на продуктивність та конкурентоспроможність суб'єктів господарювання, інновації та розвиток, доступ до фінансів.

**ВИТРАТИ  
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,  
які виникають внаслідок дії регуляторного акта**

*Розрахунок середніх витрат на одного суб'єкта господарювання у 2023 році*

Кількість замовників: 3 (великі) + 23 (середні) = 26 одиниць, у тому числі 1 одиниця – це замовники послуги з навчання.

Загальна сума коштів, сплачених за експертизу і навчання у 2023 році:

$100\ 868,00 \text{ грн (великі)} + 685\ 845,41 \text{ грн (середні)} = 786\ 713,41 \text{ грн}$ , у тому числі  $33\ 932,00 \text{ грн} - \text{за навчання, що становить } 4,31\% \text{ від загальної суми сплачених коштів за послуги } (33\ 932,00 / 786\ 713,41 \times 100\%)$ .

Середні витрати одного суб'єкта господарювання:  
 $786\ 713,41 / 26 = 30\ 258,21 \text{ грн}$ , у тому числі  $1\ 305,08 \text{ грн} - \text{за навчання}$ .

*Розрахунок середніх витрат на одного суб'єкта господарювання за альтернативою «Внесення змін до діючих Тарифів»*

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо, грн	0	0
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), грн	0	0
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, грн	0	0
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), грн	0	0
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), грн, у тому числі на:	41 151,17 (30 258,21x1,36)	205 755,85
5.1	експертні послуги, грн	39 376,26 (41 151,17-1 774,91)	196 881,30
5.2	послуги з навчання, грн	1 774,91 (1305,08x1,36=1 774,91)	8 874,55
6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), грн	0	0
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0	0

8	Інше (уточнити), грн	0	0
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), грн	41 151,17	205 755,85
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширене регулювання, одиниць		26
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 х рядок 10), грн	1 069 930,42	5 349 652,10
<i>11. Для суб'єктів господарювання прогнозується збільшення витрат за експертні та навчальні послуги за оновленими тарифами в середньому на 36 % (коєфіцієнт 1,36).</i>			
<i>Розрахунок: до підвищення тарифів сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва (26 одиниць) складає 786 713,41 грн, у тому числі навчання – 33 932,0 грн (1 305,08x26). Після підвищення: 786 713,41x1,36=1 069 930,24 грн (у тому числі на навчання: 46 147,66 грн (1 774,91x26) та експертні послуги 1 023 782,76 (39 376,26x26)). Разом за перший рік – 1 069 930,42 гривень.</i>			

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, грн
Тарифи без змін	30 258,21
Внесення змін до діючих Тарифів	41 151,12

#### *Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання*

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років	
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання/підвищення кваліфікації персоналу тощо	0	0	0	
Вид витрат	Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)	Витрати за п'ять років		
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)	0	0		
Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та	0	0	0	0

поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)				
---	--	--	--	--

\* Вартість витрат, пов'язаних із підготовкою та поданням звітності державним органам, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації).

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо)	0	0	0	0

\* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизу, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік – стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертіз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертіз, страхування тощо)	0	0	0	0

Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	0	0	0
Вид витрат	Витрати на оплату праці додатково		Витрати за

	найманого персоналу (за рік)	п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу	0	0

#### **IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей**

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибалльною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного балу
Тарифи без змін	1	Проблема продовжує існувати
Внесення змін до діючих Тарифів	3	Проблема буде вирішена

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Втрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Тарифи без змін	Відсутні	Недоотримання коштів по надходженнях за послуги ДГЦУ (спеціальний фонд державного бюджету)	Альтернатива є неприйнятною, оскільки проблема залишається невирішеною
Внесення змін до діючих Тарифів	Встановлення економічно обґрунтованого розміру платних послуг, що надаються бюджетною установовою ДГЦУ. (відшкодування собівартості послуг).  Збільшення надходжень коштів до державного бюджету за рахунок додаткового обсягу сплати ПДВ орієнтовно на 164,30 тис. грн на рік.	Витрати суб'єктів господарювання на отримання послуг, які надаються ДГЦУ, зростуть у середньому на 36 %	Альтернатива вирішує проблему, оскільки направлена на встановлення економічно обґрунтованого розміру платних послуг, що надаються бюджетною установовою ДГЦУ

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/ причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Тарифи без змін	Причини відмови від альтернативи: 1) проблема залишається неврегульованою, що,	x

	<p>як наслідок, призведе до погіршення фінансового стану ДГЦУ і зниження ефективності та якості надання послуг, а також унеможливить своєчасне оновлення матеріально-технічної бази шляхом закупівлі нових сучасних дослідницьких пристрій та обладнання;</p> <p>2) втрати державного бюджету за рахунок недоотримання ПДВ від послуг ДГЦУ</p>	
Внесення змін до діючих Тарифів	<p>Альтернатива врегульовує проблему та є єдиною, направленою на встановлення економічно обґрунтованого розміру платних послуг, що надаються науковою бюджетною установою ДГЦУ.</p> <p>Запропоноване регулювання має на меті відшкодування собівартості наданих установою послуг, а також збільшення надходжень коштів до державного бюджету за рахунок збільшення обсягу сплати ПДВ орієнтовно на 164,30 тис. грн на рік (за рік сплати ПДВ становитимуть 620,76 тис. грн).</p> <p>Вигодою для громадян та суб'єктів господарювання буде підвищення якості отриманих послуг за рахунок поповнення та оновлення матеріальної бази (прилади, обладнання, витратні матеріали) та наукових розробок ДГЦУ, що у цілому відповідає принципу ефективності.</p>	x

## **V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми**

Механізмом розв'язання визначеної проблеми є збільшення тарифів на роботи ДГЦУ до рівня економічно обґрунтованих витрат, що є необхідним для забезпечення належного функціонування ДГЦУ та дозволить збільшити надходження до державного бюджету у вигляді сплати ПДВ орієнтовно на 164,30 тис. грн на рік.

Навіть при прогнозованому зростанні цін за послуги ДГЦУ в середньому на 36 % отримання послуг з експертизи та навчання на курсах залишається для замовників економічно привабливим, оскільки вартість аналогічних послуг у інших профільних організаціях є суттєво вищою ніж у ДГЦУ.

Доцільність встановлення розміру запропонованих тарифів визначається їх економічним обґрунтуванням, яке включає амортизацію обладнання та інструментів, прямі матеріальні витрати (хімічні реактиви, інші витратні матеріали), витрати на оплату праці та розподілені загальновиробничі витрати.

Наприклад, послугою, яка користується найбільшим попитом, є експертиза дрібних діамантів масою до 0,19 ct (із визначенням якісних характеристик каміння). Витрати часу на цю операцію, як і на усі інші

експертні операції, не змінились. Однак у зв'язку із зростанням у 2024 році видатків на оплату праці, зросла вартість однієї нормо-години виконавця операції і, відповідно, собівартість експертної послуги. Також із зростанням оплати праці, зріс відсоток розподілу загальновиробничих витрат із 70,0 % до 78,4 %. В результаті чого вартість робіт зросла на 33 %. Собівартість визначення якісних характеристик зазначених діамантів на сьогодні складає 75,00 грн, вартість за діючими Тарифами – 56,00 гривень.

Інший приклад – *Приймання підсумкового іспиту для отримання свідоцтва підвищення кваліфікації експертів-гемологів*. Із зростанням видатків на оплату праці зросла вартість однієї нормо-години виконавця операції та витратних матеріалів (хімічні реактиви тощо). Також із зростанням оплати праці, зріс відсоток розподілу загальновиробничих витрат із 70,0% до 78,4%. В результаті чого вартість навчання на курсах зросла на 36% у порівнянні з 2021 роком (у 2021 році вартість приймання підсумкового іспиту становила 352,00 грн за годину, у 2024 році – становить 479,00 гривень).

Отже, шляхом вирішення визначеної у розділі I проблеми є встановлення економічно обґрунтованих тарифів на роботи, які здійснює ДГЦУ. У зв'язку з цим Мінфін розробив актуалізований з урахуванням вимог сьогодення проект наказу.

## **VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги**

Витрати на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади чи органів місцевого самоврядування та ДГЦУ, у тому числі бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів господарювання, відсутні.

### **ТЕСТ малого підприємництва (М-Тест)**

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання не проводились. Економічне обґрунтування розміру платних послуг, що надаються ДГЦУ, здійснено на рівні відшкодування собівартості цих послуг. Крім того, замовлення експертних послуг та послуг з навчання на курсах ДГЦУ відбувається на добровільних засадах відповідно до власних потреб зазначених представників і обов'язковість отримання цих послуг в ДГЦУ законодавством не встановлена.

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання – 451 одиниця (за даними 2023 року), у тому числі малого підприємництва – 216 одиниць та мікропідприємництва – 235 одиниць;

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив – 94,55 %.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання:

*Розрахунки середніх витрат на одного суб'єкта у 2023 році:*

кількість замовників – 451 одиниці, у тому числі 38 одиниць – це замовники послуги з навчання.

загальна сума грошей, сплачених суб'єктами малого підприємництва за експертизу і навчання у 2023 році:

1 951 943,39 грн (у тому числі 822 842,00 грн за навчання, що становить 42,16 % від загальної суми сплати).

Середні витрати на одного суб'єкта господарювання  $1\ 951\ 943,39 / 451 = 4\ 328,03$  грн, у тому числі 1 824,48 грн за навчання).

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів) <i>Формула:</i> $\text{кількість необхідних одиниць обладнання} \times \text{вартість одиниці}$	0	0	0
2	Процедури повірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування <i>Формула:</i> $\text{прямі витрати на процедури повірки (проведення первинного обстеження) в органі державної влади} + \text{витрати часу на процедуру обліку (на одиницю обладнання)} X \text{вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата)} X \text{оціночна кількість процедур обліку за рік} X \text{кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва}$	0	0	0
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати – витратні матеріали) <i>Формула:</i> $\text{оцінка витрат на експлуатацію обладнання (витратні матеріали та ресурси на одиницю обладнання на рік)} X \text{кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого}$	0	0	0

	<i>підприємництва</i>			
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування) <i>Формула:</i> оцінка вартості процедури обслуговування обладнання (на одиницю обладнання) $X$ кількість процедур технічного обслуговування на рік на одиницю обладнання $X$ кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва	0	0	0
5	Інші процедури: прогнозне збільшення витрат на експертні та навчальні послуги ДГЦУ, грн	4 328,03 (у т. ч. 2 503,55 – за експертні послуги, 1 824,48 – за навчання)	X	21 640,15 (у т. ч. 12 517,75 – за експертні послуги, 9 122,40 – за навчання)
6	Разом, гривень <i>Формула:</i> (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)	4 328,03	X	21 640,15
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання*, одиниць			451
8	Сумарно, гривень <i>Формула:</i> відповідний стовпчик «разом» $X$ кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 Х рядок 7)	1 951 941,53	X	9 759 707,65
* Водночас важливо зауважити, що ДГЦУ надає послуги з гемологічної експертизи поряд з іншими учасниками ринку надання таких послуг. Замовлення громадянами експертіз та послуг з навчання на курсах ДГЦУ відбувається на добровільних засадах відповідно до їх власних потреб. Обов'язковість отримання цих послуг виключно в ДГЦУ законодавством не встановлено.				
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання <i>Формула:</i> витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та заявок $X$ вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) $X$ оціночна кількість форм	0	0	0
10	Процедури організації виконання вимог регулювання <i>Формула:</i>	0	0	0

	<i>витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання Х вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) Х оціночна кількість внутрішніх процедур</i>			
11	<i>Процедури офіційного звітування Формула: витрати часу на отримання інформації про порядок звітування щодо регулювання, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти та місяця звітності + витрати часу на заповнення звітних форм + витрати часу на передачу звітних форм (окремо за засобами передачі інформації з оцінкою кількості суб'єктів, що користуються формами засобів – окремо електронна звітність, звітність до органу, поштовим зв'язком тощо) + оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилок) Х вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) Х оціночна кількість оригінальних звітів Х кількість періодів звітності за рік</i>	0	0	0
12	<i>Процедури щодо забезпечення процесу перевірок Формула: витрати часу на забезпечення процесу перевірок з боку контролюючих органів Х вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) Х оціночна кількість перевірок за рік</i>	0	0	0
13	<i>Інші процедури (уточнити)</i>	0	0	0
14	<i>Разом, гривень Формула: (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)</i>	0	X	0
15	<i>Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць</i>	0	0	0
16	<i>Сумарно, гривень Формула:</i>	0	X	0

<i>відповідний стовпчик «разом» X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 X рядок 15)</i>			
---	--	--	--

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва відсутні, у зв'язку з цим відповідна таблиця щодо державного органу, для якого здійснюється розрахунок вартості адміністрування регулювання, не наводиться.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання – прогнозне збільшення витрат на експертні та навчальні послуги, які надаються ДГЦУ, тис. грн	1 951,94 (у т. ч. за навчання – 822,84)	9 759,70 (у т. ч. за навчання – 4 114,20)
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	0	0
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання, тис. грн	1 951,94	9 759,70
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва, тис. грн	0	0
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання, тис. грн	1 951,94	9 759,70

5. Розроблення коригуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не потребується, оскільки отримання послуг з експертизи та навчання в ДГЦУ відбувається на добровільних засадах відповідно до потреб суб'єктів господарювання.

## VII. Обґрутування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта необмежений. Підставою для перегляду строку дії акта можуть бути зміна норм законодавства, на підставі яких розроблявся регуляторний акт, а також суттєвий розвиток інфляційних процесів.

## VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Після набрання чинності наказом Міністерства фінансів України «Про внесення змін до Тарифів на роботи, пов'язані з проведенням експертизи

дорогоцінного і напівдорогоцінного каміння і навчанням за напрямами підготовки експертів-гемологів» його результативність визначатиметься за такими показниками:

розмір надходжень до державного бюджету;

кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта;

розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта;

рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта.

Крім того, додатковими показниками результативності будуть:

кількість замовлень експертних послуг та послуг з підготовки експертів-гемологів, що надаються ДГЦУ, від юридичних і фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта;

відсутність або кількість зауважень від замовників послуг щодо тарифів, встановлених регуляторним актом;

пропозиції суб'єктів господарювання щодо переліку послуг, які надаються ДГЦУ з експертизи та навчання.

#### **IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта**

Відстеження результативності цього регуляторного акта, у разі його прийняття, здійснюватиметься статистичним та соціологічним методами на підставі інформації, наданої ДГЦУ, та за допомогою опитувань споживачів послуг установи з періодичністю, визначеною Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності наказу буде здійснене після набрання чинності регуляторним актом.

Повторне відстеження планується здійснити через рік, але не пізніше ніж через два роки після набуття чинності регуляторним актом.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься раз на кожних три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

**В. о. Міністра фінансів України**

**Денис УЛЮТИН**